

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-2089-109/2024. számú ügyben,
rendőrségi panasz eljárás tárgyában.
(előzmény ügy: RI-AJBH-204/2024.)

Érintett szerv: Eger Rendőrkapitányság

2024.

Az eljárás megindítása

Mr. ... (... sz. alatti lakos) panaszos azt sérelmezte, hogy 2023. június 27-én fenyegető módon fellépő rendőrök segítségével tették ki a feleségével közösen használt lakásból. A feleségével való viszonya később sem rendeződött, sőt a jelenleg használt lakásába mostohafia rendszeresen bejár az akarata ellenére. A panaszos többször is hiába kért rendőri segítséget (kiemelve a 2023. második felében, 2024. március 17-én történt eseteket), érdemi intézkedés nem történt.

Tekintettel arra, hogy a panasz tárgya a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése szerinti intézkedés volt, az e bekezdés b) pontja alapján – figyelemmel az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 18. §-ának (1) bekezdése f) pontjára és 39/F. §-ában foglalt hatásköri szabályokra – vizsgálatot indítottam.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (2) bekezdése a rendőrségi panaszok esetében is főszabályként rögzíti, hogy az alapvető jogok biztosa a vizsgálatáról jelentést készít, amely tartalmazza a feltárt tényeket, az ezeken alapuló megállapításokat és következtetéseket, valamint a III. fejezet szerinti intézkedést.

Az alapvető jogok biztosának vizsgálata kifejezetten az alapjogi visszasságok feltárására irányul. A hatásköri szabályok alapján nincs lehetőségem arra, hogy az alapjogsérelemként vagy annak közvetlen veszélyeként nem értékelhető jogsértések tárgyában döntést hozzak.

Az alkalmazott jogforrások

- Magyarország Alaptörvénye;
- Ajbt.;
- Rtv.;
- A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet [a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat];
- A közterületen szolgálatot teljesítő állomány részére a „birtokvita típusú” rendőri intézkedésekre vonatkozó 29000/29609-1/2021.ált. sz. módszertani útmutató [a továbbiakban: Módszertani Útmutató].

A tényállás megállapításai

A panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kértem a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint kértem, hogy küldjék meg az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

A rendelkezésre álló információk szerint az alábbi tényállás állapítható meg.

1. 2023. június 27-én a panaszos családi veszekedés miatt kért rendőri segítséget. A helyszínre – a Tevékenység-irányítási Központ utasítására – *M. I. c. r. ftzls.* és *K. I. r. őrm.* mentek ki a bejelentés körülményeinek tisztázása érdekében. Ennek során a rendőrök – a jelentések szerint – tisztázták a vita körülményeit.

A panaszos arról számolt be a rendőröknek, hogy közte és felesége között megromlott a viszony, állandóan veszekednek, aminek következtében ő állandó félelemben él. A panaszos felesége megerősítette, hogy viszonyuk megromlott, azonban az ő elmondása szerint a panaszos

fenyegeti őt. A feleség fia a helyzetet azzal egészítette ki, hogy többször javasolta már édesanyjának, hogy váljon el a panaszostól.

A jelentések szerint – szemben a panaszos állításával – a rendőrök nem működtek közre a panaszos lakásból való távozásában, csupán – az elhangzottakra figyelemmel – felhívták az érintettek figyelmét a kölcsönös együttélés szabályaira, a rendelkezésre álló alapvető jogosultságokra, valamint megkérték őket, hogy tartózkodjanak a jogsértések elkövetésétől. Az intézkedés során a feleség fia közölte a panaszossal, hogy el kell költöznie az ingatlanból. A panaszos ezt tudomásul vette, megegyeztek abban, hogy ő a szomszédos ingatlanba költözik; ugyanakkor kérte, hogy a személyes dolgait magához vehesse. Ehhez a feleség fia hozzájárult. Ekkor a rendőrök csupán figyelemmel kísérték a helyzetet annak érdekében, hogy a rendkívül feszült helyzetben megelőzzék a lehetséges atrocitásokat.

2. *K. I. r. ftórm.* kiegészítő jelentésében kiemelte, hogy az intézkedést a Szolgálati Szabályzat 5. §-ának (1) bekezdése szerint, az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdésében foglalt azonosítási és tájékoztatási kötelezettségének eleget téve kezdte meg.

K. I. r. ftórm. hangsúlyozta, hogy semmilyen formában nem lépett fel fenyegető módon a panaszossal szemben. Jelentése szerint az intézkedés megkezdésekor a panaszos felfokozott állapotban úgy kiabált felesége fiával, hogy az intézkedés érdemben nem volt végrehajtható. Erre tekintettel *K. I. r. ftórm.* a „törvény nevében” szavak előrebocsátásával és a helyzetnek megfelelő határozottsággal felszólította a panaszost arra, hogy fejezze be a kiabálást, valamint figyelmeztette cselekménye lehetséges jogkövetkezményeire. A panaszos a felszólításnak eleget tett.

K. I. r. ftórm. kiegészítő jelentésében kitért arra is, hogy a panaszos nem értette meg, hogy miért volt szükség az igazoltatására, úgy érezte, hogy úgy kezelik, mint egy bűnözőt, valamint azt hangoztatta, hogy vallási hovatartozása miatt vele szemben részrehajló módon járnak el. *K. I. r. ftórm.* – jelentése szerint – figyelmen kívül hagyta a panaszos vallási hovatartozására vonatkozó állítását.

3. A rendőrségi adatszolgáltatás szerint a panasz benyújtását megelőző egy évben több alkalommal is megjelentek a rendőrök a panaszos lakcímén, hol a panaszos, hol a felesége hívására.

2023. szeptember 5-én a panaszos felesége kért rendőri segítséget. Elmondása szerint a szomszédos ingatlanon lakó panaszos megjelent a kerítésnél, amikor a házhoz szigetelési munkát végeztek, és kiabálva fenyegetőzött, hogy megöli azt, aki belép az udvarára. A panaszos ezzel szemben arról számolt be, hogy nem fenyegetett senkit, csupán nem szeretné, hogy a felesége az ingatlanára lépne. Az intézkedés a szükséges felvilágosítás megadásával zárult.

2024. március 17-én a panaszos tett bejelentést, miszerint feleségének fia erőszakkal behatolt az otthonába. A helyszínre kikerülő *K. P. A. c. r. tzs.* megtekintette a bejárati ajtó zárszerkezetét, azon sérülést nem látott, mint ahogy az ablakokon sem. Ezt követően a házba belépve a panaszos megmutatta a szobaajtókon lévő lakatpántokat, valamint a két szobaajtó előtt szinte egyforma helyzetben heverő számozásos lakatokat. A lakatpántokat csavarral rögzítették az ajtóra és az ajtókeretre, ezeket feszítették ki ismeretlen eszközzel. A panaszos kérdésre elmondta, hogy nem hiányzik semmi a szinte üres házból. (A panasz szerint a panaszos később észlelte, hogy nagy mennyiségű készpénze tűnt el, ám ezt már nem jelentette a rendőröknek, mert úgy érzi, hogy nem foglalkoznak az ügyével.) Ezt követően a panaszos megmutatta, hogy szerinte hogyan jutott be az ingatlanára feleségének fia. A rendőri jelentés szerint a panaszos az intézkedés során zavartan viselkedett, mondanivalója szétszórt és zavaros

volt, összességében arra lehetett következtetni, hogy a helyszíni körülményeket a panaszos alakította ki. *K. P. A. c. r. tzls.* – a panaszos meghallgatását, valamint a helyszín megismerését követően – felvilágosította a panaszost a feljelentés megtételének lehetőségéről, valamint tájékoztatást adott az intézkedéssel szembeni panasztételi lehetőségekről is. Az intézkedés során a panaszos feleségével és annak fiával nem sikerült felvenni a kapcsolatot, azonban később a feleség fia telefonon közölte *K. P. A. c. r. tzls.*-al, hogy nem léptek az érintett ingatlan területére, hozzátéve, hogy a panaszossal gyakoriak a konfliktusok. A rendőr értesítette a Tevékenység-irányítási Központot, további intézkedésre szükség nem volt.

5. Nem áll rendelkezésre olyan felvétel vagy más információ, amely segítene tisztázni, hogy pontosan mi történt a vizsgált rendőri intézkedések során.

6. A sérelmezett intézkedések alapjául szolgáló esetekkel összefüggésben – a rendelkezésre álló információk szerint – a panaszos nem tett feljelentést.

A vizsgálat megállapításai

1. Amennyiben a 2023. június 27-én intézkedő rendőrök a Módszertani Útmutatóban foglaltaknak megfelelően jártak el, azaz a helyszínen tisztázták a körülményeket, köztük a jelenlévők érintett ingatlanban való tartózkodásának jogcímét, majd az Rtv. 24. §-ának (1) és (2) bekezdése alapján megadták a birtokvita jogszerű rendezéséhez szükséges felvilágosítást, a rendőri intézkedés visszásságot nem okozott. Ha azonban a rendőrök – akár direkt, akár indirekt módon – a panaszos felesége és annak fia javára beavatkoztak a fennálló birtokvitába (értve itt azt az esetet is, ha hagyták, hogy a jelenlévőket kihasználva érvényesítsék jogos vagy jogosnak vélt érdekeiket), azzal alapvető jogot sértő módon jártak el. A rendelkezésre álló információk alapján egyik eshetőség sem igazolható. E sérelem vonatkozásában nem áll rendelkezésre elegendő információ a tényállás – visszásság tárgyában való állásfoglalás kialakításához szükséges mértékben való – tisztázásához, *így e tekintetben nem állt módomban állást foglalni.*

2. A 2023. június 27-én intézkedő rendőrök hangnemét érintő sérelem vonatkozásában nem áll rendelkezésre elegendő információ a tényállás – visszásság tárgyában való állásfoglalás kialakításához szükséges mértékben való – tisztázásához, *így e tekintetben nem állt módomban állást foglalni.*

3. A rendelkezésre álló információk alapján megállapítható, hogy a rendőrség minden bejelentés, illetve segítségkérés alapján – legalább a tényállás tisztázásának, valamint a szükséges felvilágosítást megadásának erejéig – rendőri intézkedést kezdeményezett; még, ha annak eredményével a panaszos nem is volt elégedett. Az ugyan a rendelkezésre álló információk alapján nem tisztázható, hogy minden esetben megfelelően jártak-e el az intézkedő rendőrök, azonban a körvonalazódó események a rendőrség álláspontját erősítik. Ennek megfelelően úgy foglaltam állást, hogy az érdemi intézkedések hiányára vonatkozó sérelem alaptalan, *e tekintetben a rendőrséget visszásságot eredményező mulasztás nem terheli.*

Az igazoltatással összefüggésben felhívom a panaszos figyelmét, hogy a bejelentés/segítségkérés körülményei tisztázásának szerves része, hogy a rendőrök minden helyszínen jelenlévő érintett fél – köztük a bejelentő/segítségkérő – személyazonosságát ellenőrzik. Többek között ennek segítségével lehet tisztázni hasonló esetekben az érintett ingatlanon tartózkodás jogszerűségét is.

A vizsgálat zárása

Alapjogi visszásság hiányában az Ajb. 2. § (7) bekezdése, illetve az Ajb. III. fejezet 11. alcíme szerinti intézkedések alkalmazását mellőzöm.

Az Ajb. 39/J. §-ának (4) bekezdése alapján az alapvető jogok biztosa a jelentést, illetve (3) bekezdés szerinti elutasítást megküldi – az intézkedéssel érintett rendőri szerv kilététől függően – az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója vagy az idegenrendészeti szerv főigazgatója számára.

Az érintett rendőrségi vezető (jelen esetben az országos rendőrfőkapitány) a rendőrségi panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. hivatkozott 92. §-ának (1) bekezdésére, valamint az Ajb. 39/K. §-ának (1) bekezdésére – közigazgatási hatósági eljárásban fog döntést hozni, amely döntést a panaszos – amennyiben azzal nem ért egyet, illetve annak eredményével nem elégedett – közigazgatási perben később megtámadhat.

Budapest, 2024. az elektronikus dátumbélyegző szerint

Dr. Kozma Ákos